

Intersectorale overeenkomst drinkwater- en warmteleidingen: afspraken over afstanden

Partijen:

1. DE VERENIGING VAN WATERBEDRIJVEN IN NEDERLAND, statutair gevestigd te Rijswijk, rechtsgeldig vertegenwoordigd door Hans de Groene, hierna te noemen: Vewin;
2. VERENIGING ENERGIE-NEDERLAND, gevestigd te 's Gravenhage rechtsgeldig vertegenwoordigd door Sam Collot d'Escury, hierna te noemen: Energie-Nederland

Overwegingen:

- (1) De stijgende vraag naar warmtetransitie en de groeiende complexiteit van ondergrondse infrastructuur benadrukken de behoefte aan duidelijke afspraken om de impact op drinkwaterleidingen te minimaliseren.
- (2) De wettelijke grens van 25 graden Celsius voor de temperatuur van drinkwater aan de tap.
- (3) Klimaatverandering, een toename van antropogene warmtebronnen door verstedelijking en de energietransitie dragen bij aan een opwarming van de bodem, wat de kans vergroot op overschrijding van de temperatuurnorm voor drinkwater.
- (4) Overschrijding van de maximumwaarde van 25 graden Celsius kan gevolgen hebben voor de drinkwaterkwaliteit en vormt een potentieel risico voor de volksgezondheid, met name door de mogelijkheid van legionellabesmetting.
- (5) De uitdaging waar drinkwaterbedrijven voor gesteld staan is om onder deze temperatuurnorm te blijven.
- (6) De beperkte maar relevante invloed die warmteleidingen kunnen hebben op de temperatuur van het drinkwater.
- (7) Het belang van het behoud van de kwaliteit van drinkwater en het vlot laten verlopen van de energietransitie in Nederland wordt erkend door Vewin en Energie-Nederland.
- (8) Een effectieve samenwerking tussen de drinkwater- en energiesector is essentieel om de uitdagingen met betrekking tot warmtevoorziening en drinkwaterinfrastructuur succesvol aan te pakken.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

Warmtenetten: Leidingnetwerken voor het transport van warm water van een centrale warmtebron naar een of meerdere gebouwen.

Drinkwaterleidingen: Ondergrondse leidingen voor het transporteren van drinkwater vanaf waterzuiveringsinstallaties naar huizen, bedrijven en andere faciliteiten.

Maximaal acceptabele thermische beïnvloeding: De maximale acceptabele thermische beïnvloeding waarin warmtenetten de temperatuur van drinkwaterleidingen mogen verhogen, zoals gespecificeerd in Artikel 2, paragraaf 2.2 en 2.3.

Afstandsnormen: De vastgestelde minimale afstanden tussen warmtenetten en drinkwaterleidingen, zoals uiteengezet in Artikel 3, paragraaf 3.1 tot en met 3.4.

Buurtniveau: Het geografisch gebied waarop de afstandsnormen en andere afspraken van toepassing zijn, is gebaseerd op wat gemeenten aan het CBS doorgeven als buurt.

Procesevaluatie: De evaluatie van de naleving en effectiviteit van deze overeenkomst, zoals beschreven in Artikel 5, paragraaf 5.2.

Bestaande bouw: Bouwprojecten waarbij nieuwe warmtenetten worden geïnstalleerd in bestaande bouw, zoals gedefinieerd in Artikel 4, paragraaf 4.2.

Overgangstermijn: De periode na de inwerkingtreding van deze overeenkomst waarin lopende projecten worden beheerd volgens de nieuwe afspraken, zoals beschreven in Artikel 6, paragraaf 6.1.

Artikel 2 Doelstelling

2.1 De primaire doelstelling van deze overeenkomst is het maken van sectorafspraken tussen de partijen met betrekking tot de afstanden tussen warmteleidingen en drinkwaterleidingen, om de kwaliteit en veiligheid van drinkwater te waarborgen.

2.2. Om de kwaliteit en veiligheid van drinkwater te waarborgen, gaan we uit van een minimale beïnvloeding van warmtenetten op drinkwaterleidingen.

2.3. Partijen accepteren een minimale beïnvloeding van maximaal 1 graad relatieve temperatuurstijging in 5% van de drinkwateraansluitingen.

2.4. De partijen streven hierbij naar zo min mogelijk administratieve lasten.

2.5. De partijen streven ernaar om de genoemde afspraken op te nemen in de NEN7171 en de kabels & leidingen handboeken van gemeenten.

Artikel 3 Afspraken

3.1. Onderstaande afspraken richten zich op nieuwe warmtenetten in de bestaande bouw.

3.2. In de basis streven de partijen naar maximale afstand en hanteren zij een basisregel van minimaal 1,5 meter afstand (dagmaat) bij parallelligging.

3.3. Indien 1,5 meter niet haalbaar is, kan plaatselijk dichterbij worden gelegd zonder aanvullend onderzoek.

3.3.1. De minimale afstand (dagmaat) tussen drinkwater- en warmteleiding is 1,0 m in parallelligging voor een lengte van maximaal 100 m. Dit kan per buurt tot maximaal 25% van de leidinglengte van het drinkwaternet.

3.3.2. De minimale afstand (dagmaat) tussen drinkwater- en warmteleiding is 0,5 m in parallelligging voor een lengte van maximaal 5 m. Dit kan per buurt tot maximaal 5% van de leidinglengte van het drinkwaternet. Een afstand van minder dan 1,0 meter is alleen toegestaan bij een technische noodzaak, zoals de aanwezigheid van ondergrondse barrières.

3.3.3. De 5% en 25% kunnen niet uitgewisseld worden.

3.3.4. In overleg tussen het warmte- en drinkwaterbedrijf kan worden afgeweken van de afstandsnormen. Dit kan bijvoorbeeld op basis van aanvullend locatie specifiek onderzoek over de thermische beïnvloeding.

3.3.6. De afstanden gelden als minimumafstand en indien meer afstand mogelijk is wordt deze gehanteerd.

3.4. Geen specifieke eisen voor (vrijwel haaks) kruisende leidingen met betrekking tot opwarming, maar een minimale afstand van 0,25 meter wordt aangehouden ter voorkoming van schade, behalve bij kruisingen waar zettingen kunnen optreden, die een aanvullende beoordeling vereisen.

3.5. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen midden temperatuur- en hoge temperaturnetten voor de vastgestelde afspraken.

3.6.1. Bij temperaturen tussen 20°C en 70°C kunnen op een later moment specifiekere afstandsnormen worden overwogen op basis van onderzoek naar relatieve opwarming.

3.7. Voor warmte- en koudeleidingen met een maximale temperatuur van 20°C of lager gelden geen afstandsbeperkingen ter voorkoming van relatieve opwarming.

Artikel 4 Implementatie

4.1. De afspraken uit deze overeenkomst zullen worden geïmplementeerd in de praktijk volgens het beschreven proces.

4.1.1. Het warmtebedrijf start het ontwerpproces voor een nieuw warmtenet.

4.1.2. Het warmtebedrijf hanteert hierbij de afspraken zoals gemaakt in het convenant met bijbehorende afstandsnormen en de scope (buurniveau).

4.1.3. Het warmtebedrijf gebruikt daarvoor de gegevens van het waterbedrijf voor de drinkwaterleidingen, al dan niet via een KLIC aanvraag.

4.1.4. Het warmtebedrijf zoekt contact met het waterbedrijf om het ontwerp ter consultatie voor te leggen. Dit kan eventueel ook via een K&L overleg van de gemeenten.

4.1.4.1. De consultatie vindt plaats voor de definitieve tracékeuze.

4.1.4.2. Het warmtebedrijf laat daarbij ook een berekening zien van de gehanteerde afstanden en of deze binnen de afspraken vallen.

4.1.4.3. Het drinkwaterbedrijf evalueert het onderwerp op basis van de gemaakte afspraken.

4.1.4.4. Consultatie wordt afgerond met een contactmoment tussen drinkwaterbedrijf en warmtebedrijf.

4.1.5. Het warmtebedrijf rondt het ontwerp af.

4.2. De afspraken richten zich op nieuwe warmtenetten in bestaande bouw.

4.2.1. Daarmee geldt ook dat wat al ligt in kan blijven liggen. Ook vervangingsopgave wordt in principe op dezelfde locatie gerealiseerd.

4.2.2. Bij grootschalig onderhoud en/of grote reconstructies van een straat worden de afstandsnormen wel overgenomen.

4.2.3. Voor nieuwbouw zullen, indien relevant, in een later stadium aanvullende afspraken worden gemaakt.

4.3. Vewin, Energie-Nederland en respectievelijk de drinkwaterbedrijven en energiebedrijven zullen actief communiceren richting gemeenten en andere relevante instanties over de gemaakte afspraken.

Artikel 5 Evaluatie

- 5.1. Een evaluatie van de naleving en effectiviteit van deze overeenkomst zal zes maanden na inwerkingtreding plaatsvinden.
- 5.2. De partijen zullen een procesevaluatie uitvoeren, waarbij onder meer wordt gekeken naar de mate van overleg tussen warmte- en waterbedrijven, naleving van deze overeenkomst en werkbaarheid van de afspraken in de praktijk. Met op hoofdlijnen de volgende vragen:
- 5.2.1. Vindt er overleg plaats tussen de warmte- en waterbedrijven?
- 5.2.2. Houden de bedrijven zich daarbij aan het convenant? Indien dit niet zo is, waarom niet?
- 5.2.3. Zijn de afspraken werkbaar in de praktijk?
- 5.2.4. Hoeveel afwijken en/of aanvullende onderzoeken zijn er?
- 5.2.5. Daarnaast zullen de waterbedrijven ook een kwantitatieve analyse uitvoeren op termijn op basis van meetdata.

Artikel 6 Inwerkingtreding en bekrachtiging

- 6.1. Deze overeenkomst treedt in werking op 24-07-2024, met een overgangstermijn voor lopende projecten.
- 6.2. Deze overeenkomst is van toepassing op alle leden van Vewin en Energie-Nederland en het geografische grondgebied van Nederland.
- 6.3. Deze overeenkomst zal worden gecommuniceerd naar relevante stakeholders.

Deze overeenkomst is in tweevoud opgemaakt en ondertekend te 's-Gravenhage op 24-07-2024.

VERENIGING VAN WATERBEDRIJVEN IN NEDERLAND

.....

Hans de Groene
Directeur Vewin

VERENIGING ENERGIE-NEDERLAND

.....

Sam Collot d'Escury
Directeur Energie-Nederland